

ULUS BAKER'İN AZINLIK (MİNÖR) EDEBİYATI, MECZUP EDEBİYATI VE ULUSAL EDEBİYAT ÜZERİNE YAZILARI*

Zeliha KAPUKAYA

Dr. Öğr. Gör., Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir, Türkiye
zkapukaya@balikesir.edu.tr
Orcid ID: 0000-0003-1946-6612

Makale Geliş Tarihi: 18/05/2022

Makale Kabul Tarihi: 08/08/2022

Makale Türü: İnceleme Makalesi

Atıf: Kapukaya, Z. (2023). Ulus Baker'in azınlık (minör) edebiyatı, meczup edebiyatı ve ulusal edebiyat üzerine yazıları. *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(51), 66-76.

Öz

Son dönem Türk sosyolojisinin önemli isimlerinden Ulus Baker, sosyoloji disiplininin bakış açısı ve kavramlarıyla edebiyata dair değerlendirmeler yapmıştır. Bu değerlendirmelerin bir kısmı edebiyat teorisi içinde tartışılan; felsefe ve sosyoloji alanları ile ilişkilendirilen Minör Edebiyat, Ulusal Edebiyat gibi kavramlar hakkındadır. Ayrıca edebiyat teorisi literatüründe kavramsal olarak yeri olan; ancak terim olarak adlandırılmamış, Ulus Baker'in "Meczup Edebiyatı" adı ile analiz ettiği bir edebiyat kavramı daha bulunmaktadır. Ulus Baker'in deneme üslubuyla yazdığı; farklı bakış açısıyla kendine özgü metaforik göndermelerle ele aldığı ve sosyoloji literatürünün imkânları ile değerlendirdiği "Minör, Meczup ve Ulusal Edebiyat" kavramlarına dair yazıları dikkati çeken tanımlama ve analizler ihtiva etmektedir. Ulus Baker, edebiyatın varoluşunu bilinen sınırlar dışına taşıyan ve edebiyatı toplumsal hayatın daha geniş alanlarında konumlandırın yorumlar yapmıştır. Bununla birlikte söz konusu edebî kavramların fikişsel boyutları hakkında verdiği detaylar ile sosyoloji sahasında olduğu gibi edebiyat araştırmacıları tarafından da dikkate alınması gereken düşünceler öne sürmüştür. Ulus Baker, edebiyat-sosyoloji ilişkisinin bir örneğini, bu kavramlar hakkındaki değerlendirmeleriyle ortaya koymuştur.

Bu makalede Ulus Baker'in kısaca biyografisinden söz edildikten sonra Minör (Azınlık Edebiyatı), Meczup Edebiyatı ve Ulusal Edebiyat hakkındaki yazıları tanıtarak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Ulus Baker, Minör (Azınlık) Edebiyatı, Meczup Edebiyatı, Ulusal Edebiyat, Edebiyat Teorisi.*

* Bu çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

- Bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan edilmemektedir. Ya da var ise çıkar çatışması teşkil edebilecek durumlar açıklanmalıdır.

ULUS BAKER'S ARTICLES ON MINORITY (MINOR) LITERATURE, MACZUP LITERATURE AND NATIONAL LITERATURE

Abstract

Ulus Baker, one of the important names of recent Turkish sociology, made evaluations on literature with the perspective and concepts of the discipline of sociology. Some of these evaluations are discussed in literary theory; It is about concepts such as Minor Literature, National Literature, which are associated with the fields of philosophy and sociology. In addition, there is another literary concept that has a conceptual place in the literature of literary theory but is not named as a term, which Ulus Baker analyzes under the name of "Maczup Literature". Ulus Baker's essays on the concepts of "Minor, Maczup and National Literature", which he handles with his essay style; different perspective, unique metaphorical references and evaluates with the possibilities of sociology literature, contain remarkable definitions and analyzes. Ulus Baker has made comments that move the existence of literature beyond the known boundaries and position literature within the wider boundaries of social life. However, with the details he gave about the intellectual dimensions of literary concepts, he put forward ideas that should be taken into account by literature researchers as well as in the field of sociology. Ulus Baker, who deals with the concepts with a holistic approach in social sciences, presented an example of the relationship between literature and sociology with his evaluations.

In this article, after briefly mentioning the biography of Ulus Baker, his writings on Minor (Minority Literature), Maczup Literature and National Literature will be introduced and evaluated.

Keywords: *Ulus Baker, Minor (Minority) Literature, Maczup Literature, National Literature, Literary Theory.*

Giriş

1990 sonrası Türkiye sosyolojisinin değerli isimlerinden biri Ulus Baker'dir (1960-2007). Kıbrıslı Şair Pembe Marmara'nın oğlu olan yazar, 1960 yılında doğmuştur. Üniversite eğitimini ODTÜ Sosyoloji Bölümü'nde tamamlamıştır. Uzun yıllar ODTÜ Sosyoloji Bölümü'nde öğretim elemanı olarak görev yapan Baker, 20. yy felsefesinin Türkiye'de anlaşılmasında önemli katkılar sağlamış, çalışmalarında ele aldığı konular, orijinal tespit ve değerlendirmeleri ile dikkati çeken yazılar kaleme almıştır. *Toplumsal Mücadeleler Ansiklopedisi*'ni (İletişim, 1988) hazırlayan kadroda yer alan Baker, *Toplum ve Bilim*, *Birikim*, *Virgöl*, *Cogito* ve *Defter* gibi dergilerde makale ve denemeler yayımlamıştır. Ulus Baker, çeşitli platformlardaki dersleri, konferansları ve seminerleriyle oldukça ilgi görmüş ve belli bir okuyucu kitlesine ulaşmıştır. Baker; sosyoloji, felsefe, edebiyat, sinema, siyaset, uluslararası ilişkiler gibi alanlarda yazı ve değerlendirmeleriyle sosyal bilimcilere farklı bakış açıları kazandırmıştır. *Aşındırma Denemeleri* (2000), *Yüzeybilim Fragmanlar* (2009), *Kanaatlerden İmajlara Duygular Sosyolojisine Doğru* (2010), *Beyin Ekran* (2011), *Sanat ve Arzu* (2014), *Siyasal Alanın Oluşumu Üzerine Bir Deneme* adlı eserleri yayımlanmış kitaplarıdır. Kant, Nietzsche, Bergson, Marks gibi filozofların yanında bilhassa Spinoza'dan çok etkilenmiş, Türkiye'de Spinoza felsefesinin tanınmasında önemli rolü olmuştur. Fransız filozof Gilles Deleuze felsefesini Türkiye'de en iyi anlayan ve ifade eden akademisyenlerden biri olarak sayılan Baker'in, Deleuze'ün Türkiye'de anlaşılmasında eserleriyle bilhassa tercümeleriyle katkısı bulunmaktadır. Ulus Baker'in Gilles Deleuze'den yaptığı tercümeler şunlardır: *Kant Üzerine Dört Ders*, (Öteki Yay. Ank. 2000 ve Kabcacı Yayınevi,

İst. 2007), *İki Konferans: Yaratma Eylemi Nedir? Müzikal Zaman*, (Norgunk Yay., 2003), *Spinoza: Pratik Felsefe*, (Norgunk Yay., 2005) *Leibniz Üzerine Beş Ders*, (Kabalıcı Yayınevi, 2007).

Eserlerinde sosyal bilimlerin pek çok alanına değinen Ulus Baker, bilhassa sinema ve edebiyat sahalarıyla ilgilenmiştir. Ayrıca şiirleri ve denemeleri de bulunmaktadır. Baker, çalışmalarında edebiyatta imaj-ime kullanımı, edebiyat ve dil sosyolojisi, edebiyat teorisi ve eleştirisi, minör edebiyat, meczup edebiyatı gibi alanlara sosyoloji disiplininin katkılarıyla bilhassa Deleuze birikimiyle farklı bakış açıları getirmiştir.

Türkiye’de sosyoloji biliminde karşılıkları olmasına rağmen edebiyat biliminde dikkate alınmayan birtakım konular bulunmaktadır. Minör Edebiyat, azınlık edebiyatı, ulusal edebiyat gibi kavramlar bunlardan birkaçıdır. Ulus Baker kitaplarında bu hususlara yer vermiş, sosyoloji ve felsefenin penceresinden söz konusu kavramları ele almıştır. Spinoza, Hume, Nietzsche, Deleuze, Foucault, Bergson gibi isimlerin teorilerinden yola çıkarak Türk edebiyatı üzerine değerlendirmelerde bulunmuştur. Bu kavram ve değerlendirmelerin ele alınması edebiyat bilimine ciddi anlamda katkı sağlayacaktır.

1. Azınlık Edebiyatı-Minör Edebiyat

Minör Edebiyat Deleuze felsefesinde yer alan konulardan biridir. Ulus Baker, Fransız filozof Deleuze’ün bu konudaki düşüncelerinden yola çıkarak minör edebiyat üzerine tanım ve değerlendirmeler yapmıştır. Zira Deleuze, Guattari ile birlikte yazdıkları *Kafka: Minör Bir Edebiyat İçin* adlı eseriyle bu türün kavramsal çerçevesini çizmiştir (Direk, 2021: 245).

Minör kavramı sosyolojinin ele aldığı temel kavramlardan biri olarak genellikle “azınlık” kavramı ile eş anlamda kullanılır. Deleuze bu konu üzerinde önemle durmuştur. Minörleşme ile ilgili olarak Todd May’in Deleuze üzerine yazdığı incelemede şu açıklayıcı ifadeler yer verilir:

Minörleşme belirli bir kimliği benimsemek değildir ve çoğunlukla kıyaslanan gruptaki nicelikle alakası yoktur. Kadınların sayısı erkeklerden çok olsa da kadın-oluş bir minör oluştur. Minörleşme artık hâkim molar çizgilere ve soyut makinelere bağımlı olmayan yeni olanaklar, yeni oluş biçimleri araştırmak için çoğunluk kimliğinin dizginlerini tutmaktır...Deleuze ve Guattari’nin Kafka hakkında söyledikleri gibi “Minör edebiyat minör bir dilden çıkmaz; aksine minör edebiyat azınlık tarafından majör bir dilde kurulur.” (May, 2017: 196).

Minör edebiyat genel anlamda “dilini alışlageldik yapılarını bozarak anlamı öteleyen, egemen söylemi aşındıran, despotik yapılara karşı söyleyecek sözü olan, farklılıklara ve çoğulluğa açık, başka bir toplumsal bir aradalığın mümkün olduğunu savunan politik bir edebiyat” olarak tanımlanmaktadır (Demir, Arvas, 2019: 445). Deleuze ve Guattari; “Minör Edebiyat, minör bir dilin edebiyatı değil, daha ziyade, bir azınlığın majör bir dilde yaptığı edebiyattır. Ama temel özelliği, dilin güçlü yersizyurtsuzlaşma katsayısından her koşulda etkilenmiş olmasıdır.” ifadeleriyle terimi sosyoloji kavramlarıyla açıklamıştır (Deleuze, Guattari, 2015: 45).

Ulus Baker’in edebiyat üzerine ufuk açıcı yazılarından “Azınlık Edebiyatı Nedir?” başlıklı yazısı *Yüzeybilim Fragmanlar* adlı eserinde yayımlanmıştır. Yazar, öncelikle azınlık kavramının sosyolojik tanımını açığa kavuşturur. “Azınlık” dünya siyasi literatüründe tanımlandığı üzere yalnızca hukukî anlamda etnik veya ulusal kimliklere gönderme yapılarak çoğunluğun karşıtı olarak tanımlanmaktadır. Baker bu tanımın sosyolojik olarak eksik olduğunu vurgulamaktadır. Zira bu tanımda Latince “minoritas”tan gelen “minör” kelimesi ikinci anlamıyla yetişkin olmayan; çocuk, kadın, yoksul, yaşlı, rüşünü ispat etmemiş, “henüz değil” ile “artık değil” arasında yer alan “azınlık” kavramıyla karşılanmaktadır. Ulus Baker, azınlık kavramını daha da genişleterek dünya nüfusunun çoğunluğunu oluşturan “Afrika’nın, Asya’nın yoksul

kalabalıklarını, kapitalizm karşısında “borçlandırılmış” kitleleri hatta kendisini çoğunluk sanan Batı ülkelerinin nüfus çoğunluğunu da “azınlık” saymaktadır (Baker, 2009: 396).

“Azınlık” kavramını sosyolojik boyutları ile tanımladıktan sonra bu konuda değerlendirmeler yapan Ulus Baker, azınlık edebiyatının iki yönü üzerinde durmaktadır: dili ve muhtevası. Azınlık edebiyatının en belirgin hususlarından biri dil ile ilgilidir. Ulus Baker dili ikiye ayırır. Birincisi standart; gramercilerin, eğitimcilerin, kamusal alanda kullandıkları dildir. İkincisi de “sokakta konuşulan, argolarıyla, sürçmeleriyle, çeşitlenen lehçe ve üsluplarıyla işleyen, yaşayan dildir. Edebiyatın güçlü olduğu dil, ikinci sahada konuşulan dildir. Baker: “*Bir edebî metnin değeri, gramere uygun olup olmamasından çok yaşayan gerçek dilleri, jargonları, azınlık lehçelerini, çocuk kekelememelerini, ses tonlarını kat ederek güçlendirilmesiyle ölçülür.*” sözüyle azınlık edebiyatının dilinin standart dışılığını vurgular (Baker, 2009: 397).

Ulus Baker, standart olduğu varsayılan anadilin tüm kurallarının uyulmak zorunda olunmadığını savunmaktadır. Edebiyatçıyı “kendi dilinde azınlık olabilen kişi” olarak tanımlamakta ve azınlığın yalnız etnik anlamında kullanılmasının doğru olmadığını belirtmektedir. “Minoritas”ın ikinci anlamı uyarınca “kadının”, “çocukluğun”, “geri kalmışlığın”, “sömürülenin” edebiyatının azınlık edebiyatına dahil olduğunu ifade etmektedir. Bu noktada bir de örnek vermektedir. Mehmet Yaşın’ın “periferi edebiyatı” adlandırmasıyla yeni bir edebiyat kavramı olarak ortaya attığı modelin sadece “Kıbrıslı Türk” edebiyatı alanında tartışılmasının eksiklik olduğuna, bunun edebiyat teorisyenlerince ele alınması gerektiğine dikkati çeken Baker, modern edebiyatın önde gelen isimlerinin birer azınlık edebiyatı örneği olduğunu belirtir. Edebiyat dili ve bütünüyle edebiyat standarttan sapma işidir. Baker; “*Bilge Karasu gibi bir yazarı neredeyse “Öz Türkçeyi” iyi kullanmasıyla ölçmekten öteye geçemeyen tuhaf bir edebiyat anlayışı Türkçe edebiyat kültüründe oldukça büyük bir güç kazanmaya başlamıştır.*” ifadeleriyle edebî şahsiyet değerlendirmelerinde tek yönlü bakış açısını eleştirmektedir (Baker, 2009: 396-397). Zira minör edebiyatta en başta dil standart dışı olmalı, farklılığı yansıtmalıdır.

Ulus Baker, azınlık edebiyatının ikinci önemli özelliğinin muhtevasıyla ilgili olduğunu belirtmektedir. Azınlık edebiyatının konu ve tiplerinde sosyolojik boyutlar olması gerektiğini vurgulayarak bunu bir örnekle açıklar. Yılmaz Güney’in “Yol” filminde yer alan; özel hayatın, toplumsallığın ve bireyselliğin iç içe geçtiği tipler gibi azınlık edebiyatının seçtiği konu ve tiplerde de bireyselliğin içinde toplumsallık, toplumsallığın içinde de bireysellik olmalıdır. Bir başka ifadeyle ister özel ister hayatın diğer alanlarında olsun bir toplumsal duruş hem muhtevada hem de tipolojide mutlaka bulunmalıdır. Baker, şöyle devam eder:

...Anadiline endekslendiği kadar, hayatın ne kadar derinden politik olduğunu, politikanın hiç de gerçek yaşamın akıp geçtiği yerlerden uzaklarda birilerinin mesleğiymiş gibi olmayıp tümüyle hayatın en ince, en özel sorunlarından fıskırdığını kavrayamayan bir edebiyat (bunu her şey için söyleyebiliriz) bugün artık “roman bitti mi” gibisinden soruları bile sorduracak bir güçsüzlüğe ve anlatım beceriksizliğine düşme tehlikesi altındadır. Öte taraftan bir modelde habire “kişisel meseleler” dümdüz yazıya dökülürler ve sözgelimi küçük aşk hikayeleri ile ailevi meselelerin bölük pörçük anıların basit ve üzerinde uğraşılmamış anlatısına dönüşen (Bugün Türkiye’de böyle bir edebî kültür gittikçe yaygınlık kazanmaktadır.) bir edebî tarzın temeli sezilebiliyor. Bunun karşısında “azınlık edebiyatı” Virginia Woolf’da veya günümüzde Kathy Acker’de olduğu gibi en basit kişisel-bireysel bir meselenin içinde bile, çağın ya da çağların en önemli meselelerini titreşim haline sokar. Gilles Deleuze’ün modern politik sinema konusunda yazdığı gibi bu bir “trans haline sokma” edebiyatıdır (Baker, 2009: 397).

Kısaca ifade edecek olursak Ulus Baker, azınlık kavramını bilindik anlamları dışında sosyolojik anlamıyla tanımlamış ve dünya nüfusunun çoğunluğunun aslında azınlığı temsil ettiğini vurgulamıştır. Bütün bunlara rağmen azınlık tabir edilen toplumsal kategoriler diliyle,

yaşam şekliyle, farklılığı ve “öteki” olmasıyla edebiyatta yeterince temsil edilmemektedir. Bu durum Türk edebiyatında daha görünür durumdadır. “Azınlık” tanımını genişleten Baker, azınlık (minör) edebiyatının iki temel özelliğini ele almıştır. İlki dil, diğeri muhtevayla ilgilidir. Azınlık edebiyatının dili, azınlık tabir edilen sosyal sınıf ve bireylerin o ülkenin standart dilinden sapmış, farklı dil, şive, ağız, argo, jargon ve üslup özelliklerini yansıtmalıdır. Bu onun özgün tarafını oluşturmaktadır. Muhteva bakımından ise işlenen konu ve temalar ait olduğu toplumun minör yapısını açıkça ortaya koymalı; tip ve karakterlerde bireysellik, özel yaşantı, politik tutum ve sosyal hayat iç içe olmalıdır. Kısaca yazar “çağını ve toplumunu” bireyselliği ile birlikte yansıtmalıdır. Ayrıca farklı toplumsal sınıfların standart dışı yaşam unsurları da edebiyatta yer bulmalıdır.

2. Meczup Edebiyatı

Ulus Baker, “Meczup Edebiyatı” başlıklı yazısıyla Türk edebiyatında üzerinde durulmamış bir başka konuyu ele almaktadır. Edebiyatı daha çok konu ve tip olarak işlenen “meczup” kavramı farklı bir şekilde incelenmiş ve bir edebiyat alt türü olarak değerlendirilmiştir. Yazar öncelikle meczup edebiyatının bir tanımını yapmaktadır. Ulus Baker’in kendine özgü üslubuyla yaptığı tanım şöyledir:

...Bu edebiyat “delirmişlerin” depresyonun ivmesiyle intihara sürüklenen Virginia Woolf’un, çılginca akan söz ritimlerinin mucidi Von Kleist’in, talihsiz Hölderlin’in dehadelik karışımı edebiyatı değil. Sokaktan, kahvelerden ve meyhanelerden tanıdığımız, son derece samimi (birilerine “açılmak” onların yaşam biçimidir neredeyse), ortaya düşen her konuda olduğu kadar kimsenin sorun olarak algılamadığı alanlarda da tuhaf, çoğumuza gülünç gelen çözümler üretip durmayı bir meslek haline getiren, bu fikirlerini yayımlamak uğruna matbaa matbaa dolaşarak ellerinde avuçlarında ne varsa yatıran şu tanıdıklardan bahsediyorum. Meczup bir yazarı ayırt eden öncelikle onun dünyada düşünülmesi mümkün olan her konuda her konuyla ilgilenmesi ve buna tekabül eden engin bilgisizliğidir (Baker, 2009: 476).

Ulus Baker’in tanımladığı “meczup” kavramından bir yazar ve eser tipolojisi ortaya koymak mümkündür. Buradan, söyleyecek çok şeyi bulunmayan yazarların tatmin edici olmayan bir muhtevayla, sırf “görünme ve gösterişte bulunma” niyetiyle yazılmış eserlerinin meczup edebiyatına dahil olduğu anlamı çıkmaktadır. Söz konusu meczupluk tabiri tasavvuftaki “meczup” kavramı ile aynı anlamda değildir. Akıl sağlığını yitirmiş yazarların edebiyatı olarak da algılanmamalıdır. Burada ortalama insanın sık sık konuştuğu konularla birlikte insanların pek sorun olarak görmediği ilginç konuları yazılarına mevzu edinen, amacı kendini göstermek olan, önemli bir konuda toplumun derin problemlerini parmak basıyormuş hissiyatı vererek kendini yazar ilan eden “gösteriş ve ün budalası” yazarlar kastedilmektedir. Bu tür yazarlar önemli bir konuyu anlatıyormuş algısı yaratarak (gerçekte öyle olmayan), kısa sürede çıkardığı özensiz çalışmalarını sürekli olarak yayımlama derdindedirler. Amaçları süslü başlıklarla; dil, muhteva zafiyetleri bulunan ve estetik değeri olmayan kitaplar bastırmak, kendini göz önünde tutmaktır. Bu yönüyle meczup yazarlar birer toplumsal tiptir.

Meczup bir yazarın belirgin vasıflarından biri de pek çok konuyla ilgilenmesi; ancak yeterli bilgi ve donanımına sahip olmamasıdır. Bu tip yazarların kurmaca edebiyata yakın olmadıklarını belirten Baker, bu türlerde yazsalar dahi onların öncelikleri fikir içerikli yazılardır. Aydın gibi görünmekten ilginç bir şekilde kaçınan bu tür yazarlar (ilk bakışta zıt bir durum olarak görülse de) daha çok kendilerini tanıtmayı amaç edinirler (Baker, 2009: 476).

Ulus Baker, meczup edebiyatı yazarlarının eserlerinin giriş ve sonuç bölümlerinin geniş yer tuttuğunu, içeriğinin ise kısa olduğunu, bu durumun yazarın sürekli samimiyetini vurgulamak istemesinden kaynaklandığını belirtir. Baker, meczup edebiyatı yazarlarının

kitaplarında dikkat çeken bir husustan daha bahsetmektedir. Yazarın imzasının ve resminin kitaplarında dikkat çekmek için basılmasıdır. Ulus Baker, bu davranış nedeniyle "yazarın kişiliğinin ve iç döküşünün" en zorunlu olduğu türün mezcup edebiyatı olduğunu vurgulamaktadır. Bir başka ifadeyle eserleri istediği kadar "dağınık fikirler, çılgın ve gülünç önerilerle dolu" olsun, yazarın samimiyet vurgusu, imzası ve kendi tanıtımı mezcup edebiyatı eserlerinde mutlaka yer almaktadır (Baker, 2009: 477).

Ulus Baker'e göre mezcup edebiyatının bir diğer ayırt edici vasfı estetik etki yoksunluğudur. Ayrıca mezcup, etkisi altında kaldığı her fikir, duygu düşünce ve ideolojiden faydalanır ve mitler kurmayı, onlara sıkı sıkıya inanmayı elden bırakmaz. Mezcup edebiyatında işlenen tema ve konular hakkında ise şu ifadeleri kullanır:

Meczubun meczupluğu çoğu zaman geleneksel temaları takip eder- gerçek yaşamdaki bir travma, bir aşk kırgınlığı, memleketin ya da dünyanın gidişatı, meczubu zorunlu olarak muhafazakâr kılar. Oysa bu muhafazakârlık herhangi bir derinlikten yoksundur- mezcup edebiyatına "sahte ütopya" havası veren de işte budur: Ütopyanın zaten "sahte" olduğu varsayılsa bile, mezcup ütopyasında iki kez değılleme söz konusudur, bir ütopya öykünmesi... Böylece ütöpik tarzın aslında bütünüyle uzağında olduğumuz, ütopyanın bir simülasyonuyla karşı karşıya bulunduğumuz anlaşılabilir. "Gerçek" ütopyanın doruk noktaları olan metinler en az tasvir ettikleri ütöpik adalar kadar düzenlidirler...Meczup ütopyası gerçek ütopyanın duygularından "burada ve şimdiden" tümüyle yoksun olmasına rağmen, bambaşka duygular tarafından taşındığını hissettirir... (Baker, 2009: 478).

Çoğu önemli yazarın bir mezcup tipi yarattığını ifade eden Ulus Baker, Dostoyevski'nin Budala'sı ya da Von Kleist'in "Kohlhaas"ını örnek verir. Bu tipler, edebiyatın ürettiği dikkate değer toplumsal tiplerdir. Bilhassa bu Kohlhaas tiplemesinde işlenen adaletsizlik, mezcup edebiyatının mağduriyet duygusu çerçevesinde işlediği belirgin temalardandır. Zira bu edebiyatta evrensel bir adalet teması vurgusu kaçınılmazdır (Baker, 2009: 478).

Ulus Baker yazısının devamında mezcup edebiyatının tipolojisinden bahsederek "mezcup" tipi hakkında birtakım nitelendirmeler yapmaktadır. Mezcup, dünyanın düzenine karşı yetersiz bir öfke duymaktadır. Hayatında hep bir "sıkıntı" söz konusudur. Aile yaşamında, iş yerinde, sokaktaki küçük sıkıntılarını "tanrısal meseleler" e dönüştürür. Baker'in ifadesiyle "Bütün dertlerle dertlenmek, meczubu Stoacılık'inkinden çok farklı, anti felsefi ve anti-sanatsal bir duygusalığa taşır. Hiçbir dert ya da sorun, dert olarak tamı tamına yaşanmamakta, üstlenilmemekte, olsa olsa sansasyonel ifade biçimlerine ait "kanılar" mekanizmasına dönüşmektedir (Baker, 2009: 479).

Meczup edebiyatını destekleyen unsurlar, kişiye özel yetersizlikten ziyade düşüncelerin yerine "kanı"ların (Baker, 2010: 37) derin düşünme yerine "geleneksel fikriyatın", toplumsal yaratım projeleri yerine "teosofik öğretiler" in geçtiği kültürel çöküştür. Böyle bir kültürel ortamın Türkiye'de fazlasıyla mevcut olduğunu belirten Baker, "kolay çözümler üretme tavrı"nın bunun bir örneği olduğunu ifade etmektedir (Baker, 2009: 480).

Ulus Baker mezcup kelimesinin gösterdiği tipolojiden gelen birtakım tuhafıkların ve hurafeciliğin kişisel psikolojiden ziyade toplumların, ülkelerin, coğrafyanın bütünüyle dünyanın meczupluğundan kaynaklandığını düşünmektedir. Ulus Baker, mezcup yazar hakkında şu cümleleri kullanır:

Meczup yazar bir günlük yaşam peygamberidir. Ufak şeyleri dert eder, acı duyar; onun bölük pörçük söylevinde düzensiz bir ifade bulan; ama hep hissedilen bir samimiyet bulunur.... "Mitolojik olmayan bir efsanecilik, saf inanma duygusu, kanıların kudreti". Kendinden emindir; ama olağan düşünmenin haklarını talep eder. Reich'in küçük adamları arasında sivrilir; ama sesi duyulmaz. Kısıklığı ve kim bilir hangi derdini güçlü bir şekilde

anlatma gücü nedeniyle kendisinin yazamadığı şiirler alıntılıyıp durur, metnini alıntılarla, kıssadan hisselerle, okuyanı genellikle pek güldürmeyecek fıkralarla doldurur. Tercih ettiği biçim otobiyografiyse, kendisinden başka kimsenin değer vermeyeceği anekdotlar ayrıcalık kazanır (Baker, 2009: 481).

Baker, meczup edebiyatının önde gelen yazarlarının temelinde iki ideolojik eksen etrafında toplandıklarını ifade etmektedir. Bunlardan ilki din reformculuğu, diğeri sosyal demokrasidir. Din reformculuğuna soyunanlar imanı hurafeye, bilimi ise vülger bir yüzeyselliğe dönüştürmektedirler. Meczup yazarların bir kısmını ise “kudretsiz ve siyasî yaşama nüfuz edememiş” sözde sosyal demokrat yazarlar olarak nitelendiren Baker, onların “kafası şuna veya ona bozulmuş asabi aydınlardan ve köşe yazarları” ndan tek farklarının sözlerinin gündeme gelecek kadar ortada olmaması ve yazdıklarını aceleyle kitaplaştırmalarıdır. Baker, yazısını şu dikkat çekici ifadelerle sonlandırır: *“Her insan kendi benliğinde biraz meczupluk taşır-ama bunu bir protestoya, bir projeye ya da başka bir maliyeti ağır ortama taşıyamaz. Serüvensiz kurgu edebiyatına ve yüzeysel, sahte imgelere takılıp kalmış şiire saygı duymayabiliriz; ama çok özel bir tür oluşturan meczup edebiyatına kulak vermeli” (Baker, 2009: 482).*

Ulus Baker’in eserlerinde vurguladığı “kötü edebiyat” kavramını meczup edebiyatı ile birlikte değerlendirmek mümkündür. Zira Türkiye’de “kültürsüzleşme” eğiliminin temel nedenlerinden biri de budur. Yazar bu sosyolojik gerçeklikte edebiyatın rolü olduğunu şu ifadelerle anlatır:

...Kötü edebiyatın temel özelliklerinin kolayca benimsenmesi-önce kötü bir çocuksuluk, kafadaki arşivlerin değerlendirilmesi olarak edebiyat. Öyle ki artık beş on yıl bir şeyler (aşk, meşk, “mücadele”, ailevi işler) yaşamış olmak bir roman yazmak için yeterli arşiv oluşturabilir. Ya da sahte, düzmece, “tarihsel” arşivlerin oluşturulması, ünlü bir roman yazabilmek için yeterli görülür. Edebiyat böylece birilerinin “küçük”, “özel”, biraz da kirli meselelerinin dışavurumu haline gelir. İkinci önemli görüntü, gazetecilerin artık kitap borsasını ele geçirmeleri, bir gazete köşe yazısında anlatılabilecek birkaç şeyi söyleyebilmek için koca bir kitap, hatta roman filan yazmayı düşünebilmeleridir. Bir kitap yazamayacak kadar tembel olanlar ise şiir ya da öykü gibi daha “kısa” yazı türlerine geçerek o alanları berbat etmekten geri kalmazlar (Baker, 2012: 316).

Özetleyecek olursak Ulus Baker’in orijinal yaklaşımlarıyla tanımladığı ve konumlandığı meczup edebiyatı aslında pek çok kez karşılaşılan ve “Bu da mı bir edebî eser?” diye okuyanı sorgulatan bir türdür. Bu anlamda meczup edebiyatı ile edebiyatta “kitsch” kavramları analojik olarak ortaklıklar içermektedir. Baker, edebiyatta meczubu öncelikle bir sosyolojik tip olarak görmektedir. “Yazar öykünmecisi”, “görünür olmak için edebiyatı araç edinen”, “değersiz, özensiz, boş muhteva ile retorığın imkanlarını kullanan”, “sanatta ve toplumda karşılığı olmayan eserler yazan”, “gerçek meselelere parmak basmayan”, “yazarlık görünüyorum, öyleyse varım!” kategorisinde bir tip olarak tasvir etmektedir. Meczup yazarların kurgusal türlerden çok düşünsel metinlere yöneldiğini belirten yazar; bu tarz metinlerde düşünce (fikir) den ziyade “kanı”ların söz konusu olduğunun altını çizmektedir. Zira kanı ile fikir veya düşünce arasında çok büyük ayırım vardır. Sosyolojik bir tip olarak meczup yazarın Türkiye’de iki ideoloji etrafında toplandığı da Ulus Baker’in tespitleri arasındadır. Baker bu tespitinde ülkedeki ideolojik kutuplaşmanın meczup edebiyatı içinde değerlendirilebilecek yazarların ortaya çıkmasına ve sığ tartışmalarla “kanı”ların “fikir” olarak sunulmasına hizmet ettiğini belirtmektedir.

3. Ulusal Edebiyat

Ulusal kelimesi genel anlamda “millî” kelimesi ile karşılanır. Millî edebiyat kavramıyla da ilk bakışta milliyetçi edebiyat kastedilir. Genel kabule göre yapılacak bir tanımlamayla “Millî edebiyat, milletlerin tarihi boyunca değişik coğrafyalarda, farklı estetik ihtiyaçlarla ve kendi

diliyle meydana getirdiği edebiyatın tamamı”dır. Ancak bu tanım eksik ve toptancı bir bakış açısına sahiptir. Zira o millete ait; fakat dil, kültür farklılığı olan kesimlerin edebiyatlarının “gayri milli” bir edebiyat şeklinde değerlendirilme tehlikesi içerir. Bu konuda kavramsal bir kargaşa bulunmaktadır (Korkmaz, 2011: 185). Ayrıca aynı dili kullanan edebiyatların birbirinden ayrı millî edebiyatlar olduğunu kabul etmek de bu kavram kargaşasının bir diğer yönüdür (Wellek, Varren, 1993: 37).

Ulusal edebiyat konusunu irdeleyen yazarlardan biri de Ulus Baker'dir. Konuyu sosyolojinin bakış açısıyla incelediği “Ulusal edebiyat Nedir?” başlıklı yazısı *Aşındırma Denemeleri* adlı eserinde yer almaktadır. Baker, yazısında Türk edebiyatında ulusal edebiyat kavramının Tanzimat'tan bugüne gelişimini farklı yazarlar üzerinde yaptığı değerlendirmelerle ele almakta; söz konusu kavramı minör edebiyat ile ilişkilendirmektedir.

Ulus Baker, ilk olarak Namık Kemal hakkındaki değerlendirmeleriyle ulusal edebiyat kavramının arka planını vermeye başlamaktadır. Yazar, bu dönemde Doğu-Batı tartışmalarının güçlü bir şekilde gün yüzüne çıktığını ve “bizim hukukumuz, bizim edebiyatımız” kavramıyla örneklenen “biz” sözüyle yeni bir dünya ve insan anlayışı oluşmaya başladığını ifade etmektedir. Namık Kemal başta olmak üzere Tanzimat sonrası Osmanlı aydınlarının “Batı'dan neler aldık ve alabileceğimiz nelerdir?” sorularıyla meseleyi tespit ettiklerini vurgulamaktadır. Namık Kemal, en başta Eski Türk edebiyatının “bizim” olmadığı fikrini; mazmunlar ve imajlar sistemiyle birlikte dil yönünden de ispatlamaya çalışmıştır. Namık Kemal'in dil konusundaki Farsçaya yönelik katı tutumunu Arapça için göstermediği ayrıntısını yakalayan Baker, bu durumun Namık Kemal'in “Arap şiirinin Batılı modern türlere benzeyen anlatısal ve mantıkî yapısından” kaynaklandığını düşündüğünü ifade etmektedir. Namık Kemal'in edebiyat hakkındaki görüşlerinde edebî eserin iletişimsel işlevini yani mesaj verme işlevini öncelemesi; onun tiyatroyu, eserlerinde birinci planda tutmasına neden olmuştur. Zira tiyatro “Divan edebiyatına özgü gerçeküstü hayal ve sembollerin” temsil edilmesinin imkânsız olduğu bir türdür. Bu da Namık Kemal'in savunduğu fikirlere paraleldir (Baker 2000: 159-162).

Ulus Baker, Tanzimat edebiyatının yeni türleri ve hayal dünyasındaki deneysellik konusuna da değinir. Namık Kemal'in İntibah'ında, Hamit'in Makber'inde görülen deneyselliğin bir avangartlık olarak algılanmaması gerektiğine inanır. Bu durumun bugünkü edebiyat anlayışını etkilediğini belirten Baker, şöyle devam etmektedir:

Tahmin edilebileceği gibi bu tevazu kaynağı “deneycilik anlayışı” Batılı anlamıyla bir avangarda taşımaktan çok, Osmanlı- Türk fikriyat hayatını baştan sona ziyaret edecek bir felsefi kavrayışı beslemektedir. Şimdilik, görelî olarak sakin edebiyat ortamında mayalanıp duran bu “deney”, çok geçmeden Türkiye'nin “uluslaşma” tecrübesinde, Harf Devrimi'nin müthiş travmasında...Güneş-Dil kuramında, Cumhuriyet Dönemi edebiyatını kat eden “Öz Türkçecilik” kavgalarda, bugün de edebiyatın “ulusallığını” kendiliğinden verilmiş bir nitelik olarak gören ve edebiyatın esas olarak “Türkçeyi doğru kullanmak” asgarisinden itibaren başladığını varsayan yüzeysel bakış açısında yerini çok daha şiddetli bir biçimde alacaktır (Baker, 2000: 162-163).

Ulus Baker, Tanzimat'tan bu yana Türk aydınlarının kafasındaki deneycilik mefhumunun Locke ve Hume deneyciliğinden farklı olduğunu belirtmektedir. Yazar, bu deneyci filozofların görüşlerinin “(daha önce) oluşmuş fikirleri ve ilişkileri sürekli olarak kırıp parçalayıp yenilerini oluşturmak çabası” şeklinde anlaşılabilirliğini ve “deney”in bir konuyu tanıtmaya ya da ispatlamaya ilgili olmaktan çok sürekli yeni değerler yaratımı projesi olduğu”nu ifade etmektedir. Osmanlı- Türk aydınlarının kafasındaki deneycilik mefhumunun yalnızca “uygulamaya” ve “bize göre” kılmaya yönelik bir modeller bileşkesi olduğunun altını çizmektedir. Ulus Baker bu noktada Ahmet Mithat'ı başarılı bulur (Baker, 2000: 164).

Deneycilik yönteminin kullanıldığı Natüralizm akımının Türk edebiyatındaki örneklerinden Halit Ziya romanlarına da değinen Ulus Baker, Berna Moran'ın *Aşk-ı Memnu* değerlendirmesinden yola çıkarak "Ulusal edebiyatta ulusal tip işlenmeli" düşüncesine sözü getirir. Realizm-Natüralizm, Doğu-Batı çatışması, öykünme-taklitçilik, ulusallık-evrensellik mefhumları üzerinden Osmanlı- Türk edebiyatını tartışan yazar; Tanzimat ve Servet-i Fünûn devirlerinin ulusal edebiyatın hazırlık devirleri olduğunu ifade etmektedir (Baker 2000: 164-174).

Ulus Baker, Türk edebiyatının ulusal edebiyat çizgisine gelişinin "gerçek anlamda" başlangıcının Cumhuriyet sonrası Türk edebiyatı olduğunu düşünmekte ve dönem edebiyatının devrimci etkiler üretmekten uzak olduğu tespitini yapmaktadır. "Mavi Anadoluculuk" tan ve Yakup Kadri'nin *Yaban* adlı eserinden bahseden yazar, Türkiye'deki azınlıkların ve Anadolu köy hayatının lirizmle iç içe geçmiş realizminin yer aldığı anlatıların ulusal edebiyatı görünür kıldığını ifade etmektedir. Ayrıca Cumhuriyet'in ilk döneminde yazar ve aydınların Anadolu'yu insanı ve doğasıyla keşfetmekten çok onu manzaralar halinde yakalamaya çalıştıkları tespitini de yapmaktadır. Bununla birlikte Yaşar Kemal ve Kemal Tahir romanlarının efsane ve tarihten beslenen yapısını analiz ederken eskiden yeniye taşınan bağın ulusal edebiyatı oluşturan temel unsurlardan biri olduğunu vurgulamaktadır (Baker, 2000: 175-178).

Ulus Baker'in bahsettiği konulardan biri de Bergson'un "süre" kavramı hakkındadır. Tanpınar ve Peyami Safa gibi yazarlarda Doğu-Batı karşıtlığı üzerinden yeni ile eskinin bir arada temsil edildiğini ifade eden Baker, Bergson'un "süre" kavramının Osmanlı-Türk yazarlarının yanlıştır yorumlandığına dikkati çekmektedir. Yazar düşüncesini şöyle açıklamaktadır:

Birçok belirti muhafazakâr Osmanlı- Türk aydınlarının Bergson'da kötü ve yanlıştır yorumladıkları kavramın süre olduğuna işaret ediyor. Birincisi "süre" tarihle karışmaz. Tarih geçmiştir, süre şimdidir. İkincisi "süre" yalnızca "ölçülebilir", "dönemleştirilebilir" zamandan -eski ile yenin genel çizgisi- ayrılmakla kalmaz, zamanın kendisinden ayrılır. Üçüncüsü, süre verili olmayan bir "tüm"e yani bir hep "yeni"yi veren ve başka bir anlamı olmayan bir açılmaya gönderir (Baker, 2000: 178).

Ulus Baker makalesinin sonunda "ulusal edebiyatın dili" konusunu ele almaktadır. Ulusal edebiyatta standart veya model dilin kullanılması gerektiği düşüncesinin yanlıştırığını ifade eden yazar, çağdaş edebiyat dilinin çok yönlülüğünün ve zengin alt alanlarının edebiyatta temsil edilmesi gerektiğini savunur. Ulus Baker, şu ifadeleri kullanır:

Edebiyatta bir dil salık verilemez-bunun ne zemini ne de imkânı vardır. Bir lehçenin ötekine üstünlüğü ancak coğrafi-politik koşulların, gerçekliği çerçevesinde mümkündür. Orada bile herhangi bir değişkenden ötekine sürekli geçişler, yani varyasyon esastır. Dilbilimcilerin "standart" ya da "model dili" bir soyutlamaya dayanır.

Modern edebiyatın doğuşunu belirleyen iki yazarın Kafka ile Beckett'in özellikleri ise birincisinin -bir Çek- Almanca, daha doğrusu bir Almanca değişkesi içinde, ikincisinin ise "anadili" olmayan Fransızcayla yazmış olmalarıydı. Bugün Türkiye edebiyatı içinde herhangi bir konuda tartışma başlasa iş doğrudan doğruya "anadilini iyi kullanmak gibisinden bir tematiğe dökülmekte gecikmemektedir" (Baker 2000: 184-185).

Baker'in ulusal edebiyatla ilgili tespit ve değerlendirmelerini içeren yazısında konuya yönelik farklı ve evrensel bir bakış açısı görülür. Tanzimat'tan günümüze seçtiği isimler üzerinden Türk edebiyatını değerlendiren yazar, hayal-ıman sistemlerinin değişmesinden, ilk dönem romanlarındaki ulusal olmayan mitos karakterlerden, Natüralizm-Realizm akımlarının romandaki işlenişinden, taklitçilikten, eski-yeni karşıtlığı ve bilhassa dil meselesi üzerinden ulusal edebiyat kavramını değerlendirmiştir. Türkiye'de ulusal edebiyatın izlerine köy ve taşra romanlarının yazılmasıyla gerçek anlamda rastlandığını belirten yazar, bu edebiyatın salt gerçeklikten ziyade efsane ve tarih muhteviyatı ile ilerlediğini belirtir. Ulusal edebiyatta

muhteva ve dil konularını irdeleyen yazar, muhtevadaki ulusallığın ve çok kültürlülüğün bu edebiyatı besleyeceğini vurgulamaktadır. Ulus Baker dilin standart dışında kullanımının; yerel ve özel çeşitliliğinin edebiyatta temsil edilmesinin gerçek anlamda bu edebiyata hizmet edeceğini makalesinde sıkça tekrarlamaktadır.

Sonuç

Kısaca özetleyecek olursak Ulus Baker bir sosyolog ve düşünce adamı olarak çalışmalarına edebiyat ile ilgili konuları da dâhil etmiştir. Eserleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde sosyolojik bahisleri sıklıkla edebiyat ile ilişkilendirerek ele almış, bilhassa dil sosyolojisi ve edebiyat teorisine dair orijinal bakış açıları ve fikirler öne sürmüştür. Çalışmamızda ele aldığımız “Minör (Azınlık) Edebiyatı” başlıklı yazısı, Gilles Deleuze’ün *Kafka: Minör Edebiyat İçin* adlı eserinden yola çıkarak yaptığı değerlendirmelerden oluşur. Azınlık kavramını, bilinen tanımların sınırlı ve yüzeysel içeriğinden öte, çok daha geniş şekilde ele almıştır. Dünya nüfusunun çoğunluğunu oluşturan azınlıkların sahip olduğu çok özel dil ve edebiyat birikiminin ulusal edebiyatlarda temsil edilmesinin önemini vurgulamıştır. Buna en güzel örnek Deleuze tarafından işaret edilen Kafka ve eserleridir. Ulus Baker’in “Meczip Edebiyatı” başlıklı yazısı ise Türk Edebiyatı için öncü bir yazıdır. Yazar, “meczip” kelimesini öncelikle toplumsal bir tip olarak değerlendirmiştir. Çok sayıda ismin kalem oynattığı bir saha olan edebiyatta otorite boşluklarından yararlanan bir yazar tipini tanımlamıştır. Ulus Baker, popülist bir tavırla hemen her konuda kalitesiz ve sanat değerinden yoksun yapıtlarla gündemi meşgul eden, kendini gösterme amacıyla okurun dikkatini çekmeye çalışan yazarları ve temsil ettikleri edebiyatı “Meczip Edebiyatı” adıyla tanımlamıştır. Bu kavramın adlandırma ile ilgili bir problemi olsa da basın ve yayın dünyasında karşılığı kesinlikle bulunmaktadır. Ulus Baker, “Ulusal Edebiyat” konusunda ise Türkçede “Millî Edebiyat” olarak bilinen kavramın anlamını daha geniş çerçevede ele alarak değerlendirmeler yapmıştır. Bu edebiyatın, azınlık edebiyatıyla organik bir bütünlük taşıması gerektiğini vurgulamıştır. Bütünüyle bakıldığında Ulus Baker’in Türk edebiyatı ile ilgili tespit, eleştiri ve önerileri; edebiyat bilimi açısından değer arz etmekte ve yeni bakış açıları ortaya koymaktadır.

Kaynakça

- Baker, Ulus (2000). *Aşındırma denemeleri*. İletişim Yayınları.
- Baker, Ulus (2009). *Yüzezbilim fragmanlar*. İletişim Yayınları
- Baker, Ulus (2010). *Kanaatlerden imajlara duygular sosyolojisine doğru*. Harun Abuşoğlu (Çev.). Birikim Kitapları.
- Baker, Ulus (2012). *Dolaylı eylem*. İletişim Yayınları.
- Deleuze, G., Guattari, F. (2015). *Kafka: Minör bir edebiyat için*. İstanbul: Dedalus Yayınları.
- Demir, F., Arvas, H. (2019). “Minör edebiyatın aktüel bir panoraması”, *Turkish Studies*, 2(14), 441-456.
- Direk, Zeynep (2021). *Çağdaş kıta felsefesi Bergson’dan Derrida’ya*. Fol Yayınevi.
- Korkmaz, Ramazan (Ed.) (2011). *Yeni Türk edebiyatı (1839- 2000)*. Grafiker Yayınları.
- May, Todd (2017). *Deleuze, Bir birey nasıl yaşayabilir?* Sercan Çalıcı (Çev.). Kolektif Kitap.
- Wellek, R., ve Varren A. (1993). *Edebiyat teorisi*. Ömer Faruk Huyugüzel (Çev.). Akademi Kitabevi.

Extended Abstract

One of the valuable names of post-1990 Turkish sociology is Ulus Baker (1960-2007). The author, who is the son of the Cypriot poet Pembe Marmara, was born in 1960. He completed his university education at METU, Department of Sociology. Baker, who served as a lecturer in the Department of Sociology at METU for many years, made important contributions to the understanding of 20th century philosophy in Turkey, and wrote remarkable articles with his original determinations and evaluations. Ulus Baker made evaluations on literature with the perspective and concepts of the discipline of sociology. Some of these evaluations are discussed in literary theory; It is about the concepts of Minor Literature, Maczup Literature and National Literature, which are associated with the fields of philosophy and sociology. Although there are equivalents in sociology in Turkey, there are some issues that are not taken into account in literature. Concepts such as minor literature, minority literature, national literature are a few of them. Ulus Baker included these issues in his books and discussed the concepts in question from the perspective of sociology and philosophy. He made evaluations on Turkish literature based on the theories of names such as Spinoza, Hume, Nietzsche, Deleuze, Foucault, Bergson. One of Ulus Baker's seminal articles on literature, "What is Minority Literature?" His article titled *Yüzeybilim Fragmanlar* was published in his work. The author first clarifies the sociological definition of the concept of minority. As defined in the world political literature, "minority" is defined as the opposite of the majority by only referring to ethnic or national identities in the legal sense. Baker emphasizes that this definition is sociologically incomplete. Ulus Baker dealt with two basic features of minority (minor) literature. The first is about language, the other about its content. The language of minority literature should reflect different language, dialect, slang, jargon and stylistic features of the social class and individuals that are called minority, deviating from the standard language of that country. This is his original side. In terms of content, the subjects and themes should clearly reveal the minor structure of the society to which they belong; individuality, private life, political attitude and social life should be intertwined in type and characters. Ulus Baker, with his article titled "Maczup Literature", opens up another subject that has not been discussed in Turkish literature. The concept of "maczup", which is mostly treated as a subject and type in literature, has been handled in a different way and evaluated as a sub-genre of literature. It is possible to deduce a typology of author and work from the concept of "maczup" defined by Ulus Baker. From this, it is understood that the works of writers who do not have much to say on every subject, written with an unsatisfactory content and with the sole intention of "appearing and showing off", are included in the madness of literature. He defined a type of writer who takes advantage of the authority gaps in literature, which is a field in which many names write. Ulus Baker, with a populist attitude, defined writers who occupy the agenda with works of poor quality and lacking artistic value, trying to attract the attention of the reader in order to show themselves, and the literature they represent, as "Maczup Literature". Ulus Baker's "What is National Literature?" His article titled *Aşındırma Denemeleri* is included in his work. Baker deals with the development of the concept of National Literature in Turkish literature from the Tanzimat to the present with his evaluations on different authors from that day to the present, and associates the concept with Minor Literature. Baker's article, which includes determinations and evaluations on national literature, shows a different and universal perspective on the subject. Evaluating Turkish literature through the names he chose from the Tanzimat to the present, the author evaluated the concept of National Literature from the change of the imagination-image system, the non-national mythical characters in the first period novels, the treatment of Naturalism-Realism movements in the novel, imitation, the old-new opposition and especially the language issue. Stating that the traces of National Literature in Turkey were found in real terms with the writing of village and provincial novels, the author states that this literature progressed

with the content of legend and history rather than mere reality. The author, who examines the content and language issues in national literature, emphasizes that the national and multicultural nature of the content will feed the National Literature. Ulus Baker frequently repeats in his article that the use of non-standard language and the representation of local and special diversity in literature will truly serve this literature. When viewed as a whole, Ulus Baker's observations, criticisms and suggestions about Turkish literature; It is valuable in terms of literary science and reveals new perspectives.